

НЕЗБОРИМА НАЦІЯ

НАШ ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС – 33545

ВІД МАМАЯ ДО БОЛБОЧАНА

У Києві триває виставка робіт видатних українських митців, присвячена війнам різних епох. Її приурочено до 100-ліття Української революції. Організатори – Історичний клуб "Холодний Яр", Муніципальна галерея мистецтв Деснянського району м. Києва та народний депутат України Юрій Бублик.

Відкрили виставку 22 листопада народний художник України Валерій Франчук і письменник Роман Коваль. Виступали скульптори Михайло Горловий та Руслан Найда, художники Марина Соченко і Василь Гелетко, поети Тетяна Лемешко, Василь Ковтун і Володимир Стецюк, лідер фракції ВО "Свобода" в Київській міській раді Юрко Сиротюк, студентка з Польщі Дарина Дентула. Співали кобзар Тарас Силенко і гурт "Хуторяни" із с. Вирви Радомиського району Житомирської області.

У відкритті виставки взяли участь ветерани АТО та правнучка отамана Зеленого Ольга Булавин, онук гусаківського сотника Вільного козацтва Грицька Іванченка проф. Григорій Іванченко і дочка краєзнавця Рената Польового Люба Чуб.

Вечір пройшов тепло і змістовно. Люди буди вражені потужною енергетикою, яка заряджала до боротьби за національну Україну. Стільки образів вояків різних епох ще ніколи не збиралося разом. Можна сказати, що це перша в тисячолітній культурі нашого народу виставка воєнних робіт.

Ось прізвища національних митців, чії роботи було представлено: скульптори Михайло Горловий і Руслан Найда, лауреати Національної премії ім. Тараса Шевченка Валерій Франчук, Степан Ганжа та св. пам. Іван Гончар, народний художник України Микола Грох, заслужені діячі мистецтв Орест Скоп та св. пам. Сергій Адамович, заслужений художник України Микола Теліженко, св. пам. Михайло Іванченко, Галина Адамович та Володимир Чучупака, художники Василь Польовий (США), Дмитро Бур'ян (автор циклу отамани Холодного Яру і Чорного Лісу), Віктор Цапко, Марина Соченко, Юрко Дрозд, Олег Лаврів та Василь Гелетко.

"Упродовж вечора панувала дивовижна дружня атмосфера, – поділилася враженнями художниця

Марина Соченко. – Ведучий Роман Коваль надав слово всім митцям, які взяли участь у виставці, щоб вони розповіли гостям про свою творчість, про те, що їх надихало створити образи історичних постатей, героїв, які віддали своє життя за Україну. Завдяки праці істориків, художників, скульпторів ці герої повертаються в сучасність із забуття в нових історичних умовах безперервної війни за визволення України вже на духовному фронті, в боротьбі за українську духовність, винищену поневоловачами, без якої неможлива перемога в цій новітній, а насправді споконвічній боротьбі за Україну. Зрошуються перерубані жили нашої нації, пробуджується великий дух козащини, роздмухується "вогонь новий з Холодного Яру". Ми обов'язково переможемо. Я вірю в це".

Виставка триватиме до 7 грудня 2017 року. Години роботи виставки: 12.00. – 18.00. Понеділок вихідний. Адреса: Київ, вул. Драйзера, 6.

Прес-служба Історичного клубу "Холодний Яр"

ВШАНОВАНО ГЕРАСИМА НЕСТЕРЕНКА-ОРЛА

У с. Червоновершці Компаніївського району на фасаді найстарішої в окрузі будівлі (понад 150 років) відкрито меморіальну таблицю селянському повстанцю Герасиму Нестеренку-Орлу. Свого часу "Незборима нація" публікувала не один нарис про останнього Головного отамана Холодного Яру, в тому числі й розвідку Василя Бондаря, написану на основі справи про суд над Нестеренком-Орлом в Одесі в червні 1946 року (10 років виправно-трудоих таборів), віднайдену в Державному архіві Кіровоградської області.

Меморіальну дошку виготовив за сприяння місцевої влади художник із Кропивницького Віктор Луганшук. Він також передав перифотографовані сторінки архівної справи до шкільного музею.

У десятках справ про репресованих радянською владою у 1920 – 1930-х роках повстанців згадується ім'я вашого славного земляка, – звернувся на мітингу до учнів і вчителів школи письменник Василь Бондар. – Він піднімав на спротив більшовизму тисячі й десятки тисяч степовиків. У період 1922 р. він змушений був покинути рідний край, дорогу сім'ю (дружину-вчительку й трьох дрібних дітей), перебрався на проживання до Румунії. Його не покидала думка про повернення в Україну для продовження боротьби. Працював в Українському допомоговому комітеті, сприяв багатьом емігрантам-українцям у Румунії, займався сільською господарством, а в травні 1945-го його заарештував Смерш... Хліборобська родина червоновершківських Нестеренків винищена чекістами (брати ота-

мана Василь та Андрій розстріляні, Іван змушений був тікати на захід у 1944-му, із села в 1926-му повтікали усі, хто мав прізвище Нестеренко).

Досі невідомі дата й місце смерті полковника, тому на меморіальній таблиці позначено лише дату народження. Пошуки цих фактів, як і нащадків роду селянського ватажка, стануть обов'язком і честю учнів Червоновершківської школи. А кожного року 3 березня, в день народження отамана, у старших класах проводитиметься урок про долю й звитягу земляка.

На мітингу виступили також активісти ВО "Свобода" Сергій Капітонов і Геннадій Меламен, голова Компаніївської районної ради Вадим Спіктаренко.

Вічна слава герою!

Б. УСТИМІВ
М. Кропивницький

На світлині Ігор Степура, заступник голови Кіровоградської обласної ради

ГРУДНЕВІ ЗУСТРІЧІ

Роман КОВАЛЬ представить нові книжки Історичного клубу "Холодний Яр" "Яків Орел-Гальчевський: боротьба і філософія боротьби" "Подєбрдацький полк" Армії УНР (т. 2) "Український календар Визвольної боротьби" "Чорні перемагають. Спогади про праїдів козацтва 72-ї бригади"

ду, утвердження національних цінностей у житті українського народу.

8 грудня, 17.00, м. Львів, "Книжковий дворик", книгарня, вул. Володимира Винниченка, 4.

9 грудня, 13.00, м. Рівне, Палац культури текстильників, вул. Гагаріна, 6.

14 грудня о 15.00 в Сумській обласній філармонії Роман Коваль представить книжку "Сумщина в боротьбі", яку написав у співавторстві з Віктором Моренцем та Юрієм Юзичем. У цьому виданні вміщено 120 біографій козаків і старшин Армії УНР, які народилися на території сучасної Сумської області, а також понад 50 спогадів про їхню участь у Визвольній боротьбі. Участь у концерті з нагоди виходу книжки візьмуть кобзар Тарас Силенко (Київ), українські виконавці з Києва Сергій Василюк, Володимир Самайда, Валерій Мартишко та провідні творчі колективи міста Сум.

15 грудня – презентація книги "Сумщина в боротьбі" – в університетських аудиторіях.

Організатори ГО "Книжкова толока" (Люба Хомчак), Історичний клуб "Холодний Яр" (Ігор Гавришишин), Сумська обласна державна адміністрація, Сумська обласна рада

Цитата дня

Знаєш історію – знаєш, за що воюєш!

Орест ГАРАНДЖА

ДО ДНЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПИСЕМНОСТІ

клади стали лабораторіями, де культивувався б тип "новітнього українця" – войовничого, шляхетного, агресивного до ворога і доброго, товариського до своїх! Козака, який силу свою показує не перед слабшим, а перед сильним. Який плекає національну традицію. А для цього вивчає трагічну і життєствердну історію українського народу. Який обов'язково відбудеться в боротьбі нерівній і кривавій. Який обов'язково переможе. Якщо ви, звичайно, цього захочете. Слава Україні!"

Організував зустріч Валерій Мартишко за участю члена Історичного клубу "Холодний Яр" Ігоря Гавришишина та депутатів Бориспільської міської ради і районної ради.

Прес-служба Історичного клубу "Холодний Яр"

Світлина Насті Білик, учениці 6-ї Бориспільської школи

8 – 9 листопада 2017 р. учасники "Летючої сцени" Історичного клубу "Холодний Яр" виступили перед старшокласниками восьми бориспільських шкіл.

Перед майбутніми будівничими Української держави промовляв Роман Коваль, а співали лідер гурту "Тінь Сонця" Сергій Василюк, заслужений артист України Тарас Силенко та бард Валерій Мартишко.

Роман Коваль розповів і про подвиг українських повстанців,

Гуцульської сотні Українських січових стрільців та вояків Армії УНР, зокрема кармелюків, чорношличників та низових запорожців. Одну з лекцій Роман Коваль присвятив Українській господарській академії в Подєбрадах, яка, за вилвомом поета Євгена Маланюка, стала "лабораторією, де культивувався тип новітнього українця".

"Як би хотілося, – сказав Роман Коваль, – щоб і ваші навчальні за-

ВОЛОДИМИР КАРАТАШ (2.03.1926, с. РОЗДІЛ, ТЕПЕР КІРОВО- ГРАДСЬКОЇ ОБЛ. – 5.11.2017, ОДЕСА)

5 листопада несподівано помер мій старший друг, член Організації українських націоналістів з 1943 року Володимир Караташ.

Володимир став членом ОУН у 17 літ. Вояк УПА. Стрелець у сотні "Сталевого". Діяв на території сучасних Вінницької, Черкаської і Кіровоградської областей.

За діву любов до України засуджений до 8 років позбавлення волі. 11 місяців перебував у Горьківській тюрмі № 1. А в 1949 році його перевели до Воркути – в табір суворого режиму "Речлаг". Працював на шахті № 7. Створив підпільну групу, яка підготувала близько 500 саморобних гранат великої розривної сили. Мета – повстання, ліквідація катів і спроба втечі. Судив Володимира Караташа військовий трибунал Біломорського військового округу. За "організацію і керівництво антирадянською групою українських націоналістів", яка готувала повстання в таборі, засуджений до розстрілу. Заковано

го перевезли до Вологди, де провів 5 місяців в одиночній камері смертників. Щоб підтримати себе на душі, ходив по камері й декламував вірші Тараса Шевченка, Івана Франка та Лесі Українки.

Російські кати 8 разів імітували розстріл. І кожного разу, коли за ним приходили до камери, він гордо піднімав голову і казав: "Я готовий".

Після смерті Сталіна розстрільний вирок замінили на 25 р. тюрми і концтаборів. Етапований із Вологди до Казахстану в табір суворого режиму "Степлаг" селища Кенгір (Джезказган). Там у травні – червні 1954 р. брав активну участь у Кенгірському повстанні, про яке залишив спогади "На барикадах Кенгіра".

Із дружиною – Ганною Лук'яніною (в дівоцтві Людкевич) познайомилися в Кенгірі, під час повстання, коли об'єдналися жіночий і чоловічий табори. В останню мить встиг витягнути її з-під гусениць танка.

На волі народили сина Михайла і дочку Оксану.

Автор трьох книг-споминів: "Прометей Заполяр'я", "Обережно: гранати" та "На барикадах Кенгіра".

У роки незалежності – член Всеукраїнського політичного об'єднання "Державна самостійність України" та Історичного клубу "Холодний Яр". 20 серпня 2007 р. нагороджений орденом "За мужність" 3-го ст.

Лауреат Літературної премії ім. Євгена Маланюка за книгу споминів "На барикадах Кенгіра" (2008).

Лауреат Літературної премії ім. Юрія Горліса-Горського. У дипломі № 5 лауреата Літературної премії ім. Юрія Горліса-Горського Історичного клубу "Холодний Яр" зазначено: "Присуджено Володимирові Михайловичу Караташу за участь у визвольній боротьбі та висвітлення її у своїх творах і виступах, за популяризацію визвольної ідеї, написання спогадів "На барикадах Кенгіра" та за вагомий особистий внесок у відродження історичної пам'яті й духовності українського народу, утвердження національних цінностей у житті українського народу... Київ, 30 вересня 2016 р."

Рішення Історичного клубу "Холодний Яр" зачитав і вручив Володимирові Караташу Літературну премію ім. Юрія Горліса-Горського Олег Тягнибок під час з'їзду ВО "Свобода" 30 вересня 2016 р. в Києві в Міжнародному центрі культури і мистецтв.

Під час мого представлення близько тисячі делегатів 8 разів вставали й овацією вітали героя визвольної боротьби українського народу.

Вічна слава!

Роман КОВАЛЬ, президент Історичного клубу "Холодний Яр", член Національної спілки письменників України, академік Академії наук вищої освіти України
5 листопада 2017 р.

страції. Підтримали добру справу Вінницька обласна рада і Вінницька облдержадміністрація.

З вітальним словом до учасників фестивалю звернувся голова Літинської райдержадміністрації Ярослав Чернега, голова Літинської районної ради Віталій Мельник та депутат Вінницької обласної Ради Володимир Барцьось.

Участь у фестивалі взяли учні шкіл з усього Літинського району, зокрема ансамбль "Україночка" з Літина, "Ти змінила підбори на браці" із с. Пенківки, "Сам собі країна" із с. Городища, де народився отаман Яків Шепель.

У трьох вікових категоріях виступили й козаки з м. Гнівані Тиврівського району.

Переможцям фестивалю та учасникам вручили кубки, футболки з логотипом фестивалю, дипломи, солодоші, просвітницькі листівки про життя і діяльність Якова Гандзюка, Якова Гальчевського та Якова Шепеля.

Козакам слава!

Ростислав ЛИТВИН

ЧЕРЕЗ "НОВУ ПОШТУ" МОЖНА ПРИДБАТИ

Книжки можна придбати через "Нову пошту", попередньо переказавши кошти на картку Романа Ковалю у ПриватБанку: 5168 7556 2267 7496. Переславши гроші, зателефонуйте до редакції.

Повідомлення можна зробити й електронним листом на адресу редакції. Окрім вартості книжки, замовник оплачує й доставку.

Тел. (044) 242-47-38, 067-726-30-36.

"Яків Орел-Гальчевський: боротьба і філософія боротьби" Романа Ковалю – 40 грн.

"Український календар Визвольної боротьби" Романа Ковалю – 45 грн.

"Чорні перемагають" Романа Ковалю – 33 грн.

"Історія Холодноярської організації" Романа Ковалю – 25 грн.

"Отаман Зелений" Романа Ковалю – 65 грн.

"Прочитайте ту славу" Ольги Страшенко – 35 грн.

"Подебрадський полк" Армії УНР Романа Ковалю і Віктора Моренця (т. 1) – 100 грн.

"Подебрадський полк" Армії УНР Романа Ковалю, Віктора Моренця та Юрія Юзича (т. 2) – 100 грн.

"Отаман Орлик" Романа Ковалю – 45 грн.

"Сто історій Визвольної війни"

Романа Ковалю – 65 грн.

"Похід Болбочана на Крим" Бориса Монкевича – 45 грн.

"Крізь павутиння змосковщення" Романа Ковалю – 50 грн.

"Шевченкіана Михайла Гаврилка" Романа Ковалю – 50 грн.

"100 облич Самостійної України" Романа Ковалю – 50 грн.

"Солодко-гіркий романс", аудіодиск Людини Хворост, 50 грн.

"Історія України-Русі" Миколи Аркаса – 60 грн.

"Михайло Гаврилко: і стеком, і шаблею" Романа Ковалю – 300 грн.

"Тиха війна Рената Польового" Романа Ковалю – 175 грн.

[HTTP://NEZBORIMA-NACIYA.ORG.UA/](http://NEZBORIMA-NACIYA.ORG.UA/)

У редакції через "Укрпошту" можна придбати такі книги:

(ціну вказано, враховуючи вартість пересилки книг поштою):

"Яків Орел-Гальчевський: боротьба і філософія боротьби" Романа Ковалю – 62 грн.

"Подебрадський полк" Армії УНР Романа Ковалю і Віктора Моренця (т. 1) – 125 грн.

"Подебрадський полк" Армії УНР Романа Ковалю, Віктора Моренця та Юрія Юзича (т. 2) – 125 грн.

"Український календар Визвольної боротьби" Романа Ковалю – 65 грн.

"Чорні перемагають. Спогади про прагдів козацтва 72-ї бригади" – 44 грн.

"Отаман Зелений" Романа Ковалю – 85 грн.

"Історія Холодноярської організації" Романа Ковалю – 35 грн.

"Прочитайте ту славу" Ольги Страшенко – 50 грн.

"Отаман Орлик" Романа Ковалю – 70 грн.

"Сто історій Визвольної війни" Романа Ковалю – 80 грн.

"Похід Болбочана на Крим" Бориса Монкевича – 69 грн.

"Крізь павутиння змосковщення" Романа Ковалю – 68 грн.

"Шевченкіана Михайла Гаврилка" Романа Ковалю – 74 грн.

"100 облич Самостійної України" Романа Ковалю – 71 грн.

"Історія України-Русі" Миколи Аркаса (2-ге, краківське, видання) – 82 грн.

"Михайло Гаврилко: і стеком, і шаблею" Романа Ковалю – 340 грн.

"Тиха війна Рената Польового" Романа Ковалю – 200 грн.

Аудіодиск "Солодко-гіркий романс" Людини Хворост – 70 грн.

Книжки можна придбати, попередньо переказавши кошти електронним переказом на ім'я Р. М. Ковалю, вул. Курська, 20, пом. 14, Київ, 03049.

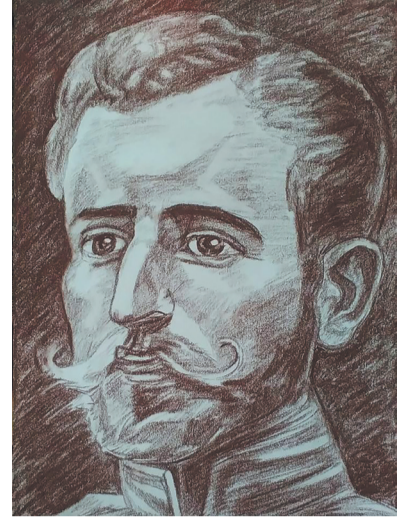
У КИЄВІ З'ЯВИВСЯ СКВЕР ПЕТРА БОЛБОЧАНА

21 листопада 2017 р. на сесії Київської ради одногосно проголосовано за перейменування скверу Станіслава Косіора на сквер полковника Петра Болбочана.

Підготували рішення депутати від ВО "Свобода" – Святослав Кутняк та Юрій Левченко. Звичайно, не обійшлося тут і без Історичного клубу "Холодний Яр"...

Виступаючи на сесії Київської ради, я сказав: "Петро Болбочан – це людина, у якої за всю українську історію було найбільше перемог над ворогами України. І сьогодні, у століття Української революції, не вшанувати цього чоловіка було б просто гріхом". Від імені Історичного клубу "Холодний Яр" я заклав депутатів не тільки проголосувати за перейменування скверу, а й на решті поставити пам'ятник Петрові Болбочану – творцеві українського війська, визволителю Криму від російських окупантів у 1918 році.

Хочеться вірити, що до 100-ліття перемог полковника Болбочана навесні 1918 року над переважачими московськими силами ворога цей пам'ятник буде поставлено. Тим більше що модель пам'ятника

вже створено видатним скульптором Михайлом Горлуном.

Петрові Болбочану слава!

Роман КОВАЛЬ

На малюнку Дмитра Бур'яна – Петро Болбочан

СВЯТО У БІЛІЙ ЦЕРКВІ

5 листопада до Білої Церкви повернулася легендарна 72-га Окрема механізована бригада ЗСУ ім. Чорних запорожців. Біля військової частини, де дислокується бригада, вже від ранку почали збиратися святково одягнені люди з квітами та державними прапорами. Вони вийшли на вулиці, щоб привітати героїв, які понад 3 роки захищали східні кордони України.

Після покладання квітів до монумента загиблим бійцям бригади колона новітніх Чорних запорожців на чолі з комбригом Андрієм Соколовим рушила містом.

Неймовірно відчуття переповнювали груди!

Вулицями переможно крокувало українське військо!

Уздюж усього шляху Чорних запорожців щільною стіною стояли люди з квітами і національною символікою. Діти вибігали і дарували квіти воїнам, всі кричали: "Герої, герої!!!"

Автомобілісти вітали вояків звуковими сигналами.

Жінки плакали: "Синочки наші, діточки наші, дякуємо вам".

Згадалися слова козацької пісні "Йде Січове військо..."

Підлітки з червоно-чорними прапорами почали вигукувати відоме гасло футбольних ультрас:

Жовто-блакитні
Наші прапори,
Ми непереможні –
Шаблі догори!
Буде Україна вільна,
Буде ненька самостійна!
Москалів на ножі,
На ножі!

Чорні запорожці сміялися щиро і грітко...

На площі, куди прибула бригада, відбулося нагородження військовослужбовців бойовими нагородами. З привітаннями звернулися представники місцевої влади, члени Історичного товариства "Чорні запорожці" та Історичного клубу "Холодний Яр", завдяки яким 72-й бригаді й було присвоєно почесне звання Чорних запорожців.

Чорним запорожцям тричі – слава, слава, слава!

Ростислав ЛИТВИН

ЗАХИСТУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ **ПЕРЕХОДЬ НА УКРАЇНСЬКУ!**

РОЗМОВЛЯЙ ДЕРЖАВНОЮ МОВОЮ НАЦІЇ!

УКРАЇНСЬКА МОВА - ЦЕ НАША ЗБРОЯ У ВІЙНІ З РОСІЄЮ

e-mail: a.zahystmovy@gmail.com (044) 531-42-21 (067) 878-52-48
www.zahystmovy.org.ua

ЩИРО ДЯКУЮ ЗА ПІДТРИМКУ

Петрові та Ніні ДЕРЯЖНИМ (Сідней) – 3000 грн.,
Остапові ЯЦКЕВИЧУ (Львів) – 350 грн.,
Світлані МИРОНЧАК (с. Вовковинці) – 100 грн.,
Ігореві СТЕМАНСЬКОМУ (Калуш) – 100 грн.,
Михайлові ГЛИНЦІ (Львівщина) – 50 грн.

ЩИРО ДЯКУЮ ЗА ПОЖЕРТВУ НА ІСТОРИЧНИЙ КЛУБ "ХОЛОДНИЙ ЯР"

Надії ЗУБЕНКО (Черкащина) – 200 грн.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ ЧАСОПИС

переплатити індекс: 30504

НЕЗБОРИМА НАЦІЯ

Її редактор Роман Коваль – дослідник Визвольної боротьби українців за свою державу у 1-й половині ХХ століття. Ця газета – про долі Українських січових стрільців, вояків Галицької армії, Армії УНР, повстанських отаманів та їхніх козаків, Карпатської Січ, ОУН, УПА, вояків АТО, а також про коззарів, письменників, нові книжки про Визвольну боротьбу, які видає Історичний клуб "Холодний Яр".

Ціна передплати на рік – 44.95 грн.

Наш індекс – 33545

Редактор Роман Коваль
Верстка Олександр Литвин
Коректор Надійка Овчарук

Інформаційне забезпечення Микола Владзімірський, Ляна Гайдук

Технічний директор Максим Селюзкін

Адреса для листування 03049, Київ, вул. Курська, 20, пом. 14. Тел./факс: 242-47-38 kovalroman1@gmail.com

Редакція залишає за собою право редагувати та скорочувати тексти. Видання зареєстровано 28.12.1993 р. у Державному комітеті України у справах видавництва, поліграфії та книгорозповсюдження. Серія КБ №325.

Наклад 3000 примірників. Видруковано 30.11.2017 р. ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед" Номер замовлення 1710311

Засновник Роман Миколайович Коваль

"Незборима нація" – газета для тих, хто хоче знати історію боротьби за свободу України